

OBČINA SVETI TOMAŽ
Sveti Tomaž 37, 2258 Sveti Tomaž
t: (02) 74 16 600, obcina@sv-tomaz.si

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO 2024-2028

KAZALO VSEBINE

1. UVOD.....	2
2. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI SVETI TOMAŽ	3
2.1 JAVNI ZAVODI IN JSKD OI ORMOŽ.....	3
2.1.1 Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož	3
2.1.2 Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož.....	5
2.1.3 Glasbena šola Ormož	7
2.1.4 Osnovna šola Stanka Vraza Ormož.....	7
2.1.5 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OI Ormož.....	8
2.1.6 Osnovna šola Sveti Tomaž in vrtec pri OŠ Sveti Tomaž	9
2.2 OSTALI IZVAJALCI IN PROJEKTI NA PODROČJU KULTURE	10
3. RAZVOJNI CILJI NA PODROČJU KULTURE.....	12
3.1 RAZVOJNI CILJI ZA JAVNE ZAVODE IN JSKD OI ORMOŽ.....	12
3.2 RAZVOJNI CILJI ZA OSTALE IZVAJALCE IN PROJEKTE NA PODROČJU KULTURE	14
4. FINANCIRANJE KULTURE IN INVESTICIJE V JAVNO INFRASTRUKTURO NAMENJENO KULTURI	15
5. USMERITVE, UKREPI IN KAZALCI/MERILA.....	16

1. UVOD

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP) v 9. členu določa, da se javni interes za kulturo določi z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo.

Nacionalni program za kulturo je strategija kulturne politike, ki izhaja iz zgodovinsko doseženega položaja kulture, s katero se ugotovi vloga kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo, opredeli področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, predvidijo usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo.

Lokalni program za kulturo je temeljni dokument razvojnega načrtovanja kulturnih politik v Občini Sveti Tomaž. Z lokalnim programom za kulturo se določajo cilji in usmeritve pri načrtovanju vsebin javnega interesa na področju kulture.

14. člen omenjenega zakona zavezuje občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let, smiselno upoštevaje Nacionalni program za kulturo.

2. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI SVETI TOMAŽ

Občina Sveti Tomaž je soustanoviteljica zavodov, ki zagotavljajo izvajanje kulturnih programov za občane Svetega Tomaža. Poleg Institucionalne je zastopana ljubiteljska kultura, obe pa se prepletata v družbenem življenju občanov.

Ob javnih zavodih, ki uresničujejo pomemben delež javnega interesa na področju kulture v občini Sveti Tomaž deluje Kulturno društvo Fran Ksaver Meško Sveti Tomaž ki ima literarno sekcijo, ljudske pevke, dramsko sekcijo in folkloro ter Društvo upokojencev Sveti Tomaž v okviru katerega delujeta pevski zbor in folklor.

Javno infrastrukturo na področje kulture na območju Občine Sveti Tomaž predstavlja Kulturni dom in rojstna hiša pisatelja dr. Stanka Cajnkarja.

Za izvajanje kulturnega življenja občanov občine Sveti Tomaž ima posebno mesto prav naveden dom, v katerem se tekom leta vršijo kulturne prireditve in proslave, ki predstavljajo dodatno popestritev in kakovost kulturnega življenja občanov. Leta 2020 je občina Sveti Tomaž v prostorih nekdanje stare pošte uredila prostor, kamor je umestila etnološko zbirko starih predmetov.

2.1 JAVNI ZAVODI IN JSKD OI ORMOŽ

Javni zavodi, katerih soustanoviteljica je občina Sveti Tomaž izvajajo dejavnosti na področju knjižnične dejavnosti, varstva kulturne dediščine, glasbene umetnosti, drugih kulturnih programov ter podpore ljubiteljski kulturni dejavnosti.

2.1.1 Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož (v nadaljevanju knjižnica) je osrednja splošna knjižnica, ki opravlja javno službo na področju knjižnične dejavnosti za območje občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

Osrednja knjižnica ima od začetka leta 2015 svoje prostore na Žigrovi ulici 6b, kjer razpolaga s 760 m² notranje površine pritličnega objekta, ki je v celoti dostopen tudi gibalno oviranim uporabnikom. Ob knjižnici je tudi večje dvorišče s pokrito zunanjo teraso in zelenico. Knjižnica ima vzpostavljene tri krajevne knjižnice. Prvo krajevno knjižnico je odprla jeseni 2013 v Središču ob Dravi, drugo junija 2015 v Svetem Tomažu in tretjo v Ivanjovcih, v letu 2017. Središka in Ivanjovska krajevna knjižnica delujeta ob uporabi skupnih virov splošne in šolske knjižnice, medtem ko tomaževska deluje samostojno. Vse tri domujejo v prostorih osnovnih šol na povprečni površini 100 m².

Knjižnično gradivo je locirano v vseh štirih organizacijskih enotah. Knjižnična zbirka je konec leta 2022 štela 129.263 enot gradiva. V osrednji knjižnici je locirano 99.907 enot gradiva, v krajevni knjižnici Središče ob Dravi 9.213 enot, v Svetem Tomažu 10.306 enot in v Ivanjovcih 9.837 enot. Knjižnična zbirka dosegata predpisane normative glede vsebine in namembnosti. Za izvedbo nakupa knjižničnih gradiv knjižnica pridobiva finančna sredstva od ustanoviteljic zavoda, občin Ormož,

Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Ministrstva za kulturo, za nakup gradiva pa prispeva tudi lastna sredstva.

Primarna dejavnost knjižnice ostaja še vedno izposoja gradiva. Knjižnice se vse bolj trudijo in prilagajajo spremembam v globalizirani družbi. Zaradi sprememb v demografski sliki lokalnih skupnosti, v kateri je vse več starejše populacije, se pojavlja potreba po spremenjenih in novih knjižničnih storitvah.

V letu 2022 si je knjižnično gradivo na dom izposojalo 2.528 članov, kar predstavlja 16,1% prebivalstva območja, ki ga knjižnica pokriva. Knjižnica še naprej izvaja številne dogodke namenjene vzpodbujanju bralne kulture in promocije branja. Za mlade uporabnike so to pravljичne urice, ustvarjalne in druge delavnice, kvizi, bibliopedagoške ure v knjižnici, vrtcih ter šolah. Za odrasle pripravlja literarne večere s pogovori z avtorji, predstavitve knjig, razne delavnice, aktivnosti namenjene rasti informacijske pismenosti, razne projekte kot so bralna značka za odrasle in drugi, ki lokalno prebivalstvo nagovarjajo k branju in večji uporabi knjižnice.

Zelena zgodba Knjižnice Ormož

Zelena zgodba knjižnice se je pričela leta 2015 s selitvijo v nove prostore, ki so projektirani in energetsko prenovljeni tako, da čim manj neugodno vplivajo na zunanje okolje. Ker stavbi pripadajo tudi večje zelene površine, smo se odločili, da jih vzamemo kot izziv in prednost, ki jo imajo le redke knjižnice v Sloveniji ter jih vključimo v samo poslanstvo knjižnice. Tako smo uredili zeliščne gredice, s katerih pobiramo zelišča, jih sušimo, s pomočjo strokovnjaka pa nato pripravimo zeliščne mešanice oz. čaje, ki jih uporabljamo kot promocijska darila. Negujemo brajde, na katerih zori grozdje, iz katerega pripravimo marmelado ali sok. Na terasi pod njimi smo postavili mizo za namizni tenis, ki obiskovalcem omogoča rekreacijo na svežem zraku. Skupini odraslih omogočamo vsakodnevno izvajanje redne telesne vadbe po metodah Šole zdravlja.

Skozi leta smo izoblikovali bogat program z različnimi vsebinami, s katerim smo izboljšali zeleno in bralno pismenost lokalnega prebivalstva, knjižnica pa je postala ne samo najpomembnejša kulturna ustanova, pač pa tudi pomemben dejavnik ozaveščanja v lokalni skupnosti. In če je sprva bila v ospredju predvsem okoljska trajnostnost, je sedaj vedno več pozornosti usmerjeno tudi na drugo dve področji, še zlasti na družbeno trajnostnost, kjer prispevamo h kvalitetnemu izobraževanju v vseh starostnih obdobjih, pismenosti in kulturni raznolikosti, družbeni vključujočnosti, zelo pomembno vlogo pa imata še posebno povezanost ter participacija v skupnosti.

Na natečaju za najboljšo zeleno knjižnico na svetu (IFLA Green Library Award 2021) se je Knjižnica Ormož s predstavitvijo Zelena knjižnica združuje lokalno skupnost na poti do trajnostnega razvoja (Green Library – Uniting Local Community on the Road to Sustainability) uvrstila v ožji izbor za omenjeno nagrado, med štiri najboljše zelene knjižnice na svetu, skupaj s predstavniki Avstralije, Kanade in Kitajske.

Krajevna knjižnica Sveti Tomaž se je vzpostavila v prvi polovici leta 2015. Deluje samostojno v prostorih nekdanjega vrtca v stavbi OŠ Sveti Tomaž. Odprtost knjižnice za uporabnike je usklajena z veljavnimi predpisanimi normativi, kar pomeni 15 urno tedensko odprtost.

Krajevna knjižnica izvaja v okviru knjižnične javne službe naslednje dejavnosti:

- zbira, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- skrbi za informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zagotavlja storitve za prebivalce s posebnimi potrebami,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo.

Knjižnica uporabnikom nudi širok izbor knjižničnega gradiva, ki bo ustrezal njihovim potrebam po informacijah in izobraževanju, raziskovanju, kakor tudi kulturi in razvedrilu. Izbor gradiva je namenjen posameznikom, skupinam in organizacijam v lokalni skupnosti za zadovoljevanje njihovih vsakdanjih potreb, kot tudi stalnemu dvigovanju kakovosti življenja lokalne skupnosti.

2.1.2 Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož

Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož je splošni muzej z zbirkami in oddelki za arheologijo, zgodovino, kulturno zgodovino, etnologijo, z restavratorskimi delavnicami in drugimi službami. Njegov nastanek sega v leto 1893, ko so na Ptuj ustanovili Muzejsko društvo in razstavili arheološke najdbe v tedanji nižji gimnaziji. Leta 1895 so zbirko dopolnili s številnimi podarjenimi muzealijami različnih zvrsti. Po donatorju prof. Franzu Ferku so muzej imenovali Mestni Ferkov muzej. Z leti je postalo razstavišče pretesno, zato se je leta 1928 preselil v nekdanji dominikanski samostan.

Po letu 1945 je dobil v upravljanje še grajski kompleks in tako pridobil večino sedanjih stavb. Sočasno je širil območje svojega delovanja in dobil leta 1963 naziv Pokrajinski muzej Ptuj. Od leta 1963 sta bili ustanoviteljici javnega zavoda PMP Mestna občina Ptuj in Občina Ormož. Do spremembe je prišlo novembra 2005, ko je Občina Ormož sprejela Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda za muzejsko dejavnost Ormož. Na osnovi te odločitve je prenehal veljati Odlok o ustanovitvi PMP v delih, ki se nanaša na OE Ormož.

Do ponovnega preoblikovanja PMP v PMPO je prišlo z novim odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, kateremu se je pripojil prevzeti

zavod Muzej Ormož. 5.3.2009 je bila ponovno vzpostavljena enota Ormož, ki ima svoje prostore v Grajski pristavi, ormoškem in velikonedeljskem gradu. Soustanoviteljice zavoda so od leta 2019 Mestna občina Ptuj, Občina Ormož, in Občina Sveti Tomaž.

Namen enote muzeja v Ormožu je skrb za premično in nepremično kulturno dediščino. Njena temeljna naloga pa je skrb za ohranjanje, evidentiranje in predstavljanje tukajšnje bogate kulturne dediščine. S tem prispeva k kulturnozgodovinski prepoznavnosti ter turistični promociji tega območja. Ormoška enota muzeja ima postavljene stalne muzejske zbirke v Grajski pristavi Ormož, ormoškem gradu in gradu pri Veliki Nedelji.

Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož, enota Ormož opravlja naslednje dejavnosti:

- izvaja muzejsko in razstavno dejavnost (pripravlja stalne in občasne razstave),
- izvaja vodstva za obiskovalce po zbirkah in razstavah,
- organizira muzejske prireditve npr. strokovna predavanja, simpozije, muzejske delavnice za otroke, raziskovalne tabore,
- vodi in hrani muzejsko dokumentacijo,
- sodeluje in se povezuje z občinami, turističnimi dejavniki, zavodi, šolami, društvi... na območju ormoških občin,
- obvešča javnost o svojem delu ter o kulturni in turistični ponudbi na tem območju,
- predstavlja dediščino javnosti in razvija zavest o njenem pomenu,
- omogoča dostop do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej dijakom, študentom.

Grajska pristava v Ormožu je zgradba v središču mesta, ki jo povezuje več gospodarskih poslopij, nastalih v različnih časovnih obdobjih od 18. stoletja naprej. Po prenovi leta 2011, takrat že dokaj opustošene ruševine nekdanjega grajskega kompleksa, je novo domovanje v njem našla enota Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož. Najlepše prostore v pristavi še danes krasijo ohranjena kamnita toskanska stebra in šest pilastrov v muzejskem delu ter banjasto obokana dvorana v pritličju.

V Grajski pristavi se nahajajo razstavnici, pedagoški in upravni prostori muzejske enote. Tukaj velja omeniti razstavo o lončarstvu na ormoškem območju Lonec lončarja hvali in razstavo Od igrače do žare/tematska predstavitev ormoške poznobronastodobne in železnodobne keramike ter občasne tematske razstave. V ormoškem gradu se nahajajo zgodovinske razstave »Iz zapuščine dr. Otmarja Majeriča«, »Ormož v času Karađorđevićeve in Titove Jugoslavije«, razstava »Pregljeve tapisarije«, »Iz zapuščine Marka Sluge« in arheološka razstava »Med Dravo in Muro – predstavitev arheološke dediščine obmejnih območij občin Prlekije in Medžimurja« in stari ormoški kino. V gradu pri Veliki Nedelji se nahaja stalna etnološka zbirka ter zgodovinska razstava »Velika Nedelja skozi stoletja«.

2.1.3 Glasbena šola Ormož

Glasbena šola je javni vzgojno-izobraževalni zavod. Ustanovljena je bila leta 1959. Od leta 2007 so soustanoviteljice Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi in Občina Sveti Tomaž. Glasbena šola je vključena v javno mrežo glasbenih šol Slovenije in je članica Zveze slovenskih glasbenih šol. V glasbeni šoli se izobražujejo predšolski otroci, učenci osnovnih šol, dijaki, študentje višjih in visokih šol ter odrasli pod pogoji, določenimi z vzgojnoizobraževalnimi programi osnovnega glasbenega in plesnega izobraževanja. V te programe sodijo: program predšolske glasbene vzgoje, program glasbene pripravnice, program plesne pripravnice, glasbeni program in plesni program.

Šolski okoliš Glasbene šole Ormož je področje občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

Cilji in naloge vzgoje in izobraževanja v glasbeni šoli so: doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih, pevskih zborih ter plesnih skupinah. Učenci v glasbeni šoli dobijo znanja za nadaljnje glasbeno izobraževanje.

Vsako šolsko leto z učenci izvedejo 20 samostojnih koncertov in celo vrsto nastopov za osnovne šole in vrtce, kjer otrokom predstavijo delovanje šole. Učenci sodelujejo na vseh kulturnih prireditvah, na katere so povabljeni.

V šolskem letu izvedejo tudi projekt ljudskih pesmi, pri katerem spodbujajo, da otroci odkrivajo zakladnico zapuščine naših prednikov.

Med obveznimi predmeti v glasbeni šoli je igranje v orkestru. V sklopu šole deluje Pihalni orkester Glasbene šole Ormož. V pihalnem orkestru igrajo sedanji učenci šole, nekdanji učenci, učitelji in ostali ljubiteljski glasbeniki. Orkester trenutno šteje 60 članov in sodeluje na vseh večjih javnih prireditvah v občini, udeležuje se medobčinskih srečanj in republiškega tekmovanja, ki poteka v Ormožu. Vsako leto pripravi samostojni koncert in dva promenadna koncerta.

V glasbeni šoli deluje tudi mažoretna skupina, ki nastopa skupaj s pihalnim orkestrom. Vsako leto se dekleta udeležijo republiškega tekmovanja in revij v Sloveniji.

V šoli deluje tudi kitarski orkester, bobnarski orkester, priložnostno tudi druge komorne skupine.

V šolskem letu 2013/2014 so uvedli pouk baleta. Baletniki vsako leto pripravijo samostojno predstavo, s katero se predstavijo vzgojno-izobraževalnim zavodom v vseh treh občinah ter javnosti.

Za delovanje kulturnih skupin imajo primerne delovne in materialne pogoje.

2.1.4 Osnovna šola Stanka Vraza Ormož

Za učence OŠ Stanka Vraza Ormož je udejstvovanje v kulturnih aktivnostih izrednega pomena, saj so zaradi svojih primanjkljajev in velikokrat šibkega socialnega okolja za marsikatero dejavnost prikrajšani. Na šoli se tako trudijo v dveh

smereh in sicer, da otrokom omogočijo ogled in vključevanje v kulturne dejavnosti drugih udeležencev v lokalnem okolju in tudi izven njega, na drugi strani pa se tudi njihovi učenci udeležujejo na različnih kulturnih področjih v lokalnem okolju in širše. Poleg srečanj v lokalnem okolju se namreč udeležujejo tudi vseh državnih prireditev namenjenih šolam s prilagojenim programom. Na šoli tako deluje otroški pevski zbor Čebelice in folklorna skupina. Učenci se v okviru kulturnih dni udeležujejo različnih kulturnih dogodkov (Pikin festival, Dan Evrope, ogled gledališke razstave, ogled prireditev JSKD v Ormožu in kulturnih prireditev Glasbene šole Ormož). Učenci skupaj z učitelji pripravi različne kulturne dogodke (proslave, dobrodelno prireditev Prijatelji prijateljem in nastopi v zavodu in izven njega). Sodelujejo pa z vsemi osnovnimi šolami občin Ormož, Središče ob Dravi in Sv. Tomaž, Glasbeno šolo Ormož, Občino Ormož, Občino Središče ob Dravi in Občino Sveti Tomaž, Krajevno skupnostjo Ormož, CSO Ormož, JSKD OI Ormož, RKS OZ Ormož, Knjižnico Ormož, Mladinskim centrom, ...

2.1.5 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OI Ormož

Z ustanovitvijo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) je bila postavljena pomembna kulturna mreža 59 območnih izpostav, ki pokriva celotno ozemlje Slovenije, sega pa tudi v zamejstvo in mednarodni prostor in tako omogoča dostop do pomembnejših kulturno umetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč.

Celovita, profesionalna mreža poskrbi za vsestranski razvoj ustvarjalnih potencialov v kulturi skozi programe in omogoča osebno rast, kulturno povezovanje, spodbuja programe kulturne vzgoje in vseživljenjskega učenja ter krepi kompetence, znanja in sposobnosti. JSKD organizira kulturne prireditve ter izobraževalne oblike, izdaja revije in druge publikacije, strokovno in organizacijsko pomaga kulturnim društvom in njihovim zvezam v Sloveniji in zamejstvu. Večina programov in projektov različnih zvrsti in zahtevnosti je namenjenih prostočasnim kulturnim dejavnostim.

Območna izpostava Ormož izvaja nacionalni kulturni program in spremlja ter razvija ljubiteljsko kulturo na območju občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi.

Na območju omenjenih občin deluje prek trideset kulturnih društev in skupin. OI JSKD Ormož zagotavlja strokovno in organizacijsko pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom. Organizira revije in srečanja za otroške (predšolske, osnovnošolske) in mladinske (osnovnošolske, srednješolske) skupine ter odrasle skupine. Je uveljavljen nosilec, organizator in soorganizator neinstitucionalnih kulturnih dogodkov. Območna izpostava Ormož opravlja povezovalno, informativno, koordinacijsko in svetovalno vlogo med društvi in skupinami s svojega področja. Za skupine izvaja srečanja na območnem in regijskem nivoju. Sklad organizira kulturne prireditve, pripravlja seminarje, delavnice, tečaje, kolonije, izdaja revije in druge publikacije, na podlagi javnih razpisov in pozivov sofinancira kulturne projekte, manjše investicije v prostore in opremo, podeljuje priznanja za izjemne dosežke in dolgoletno kulturno delo.

Bistveni komponenti temeljnega programa sta skrb za kulturna društva; njihov nastanek, delovanje in razvoj, spremljanje delovanja društev, neposredna pomoč in svetovanje ter piramidna organiziranost programa. Zasnova in organizacija prireditev

ter izobraževanj na treh nivojih s preglednimi srečanji in selekcijami omogoča društvom predstavitev delovanja (območna raven) ter primerjanje z drugimi društvi (medobmočna in državna raven).

2.1.6 Osnovna šola Sveti Tomaž in vrtec pri OŠ Sveti Tomaž

Osnovna šola Sveti Tomaž daje velik poudarek tudi kulturi in kulturnim dejavnostim. Leta 2013 si je pridobila naziv Kulturna šola. Stremeti je potrebno k zagotavljanju dostopnosti kulture vsem učencem. Šolsko populacijo je potrebno kulturno vzgajati, če želimo kasneje spodbujati članstvo v društvih, ki se ukvarjajo s kulturo.

Pomembno je tudi, da kultura poleg samih izvajalcev, ostaja skrb tudi tistim, katerim je namenjena – torej uporabnikom.

Kulturne dejavnosti so se v šoli združile v obliki krožkov v Šolsko kulturno-umetniško društvo, ki je vsa leta sodelovalo s kulturnimi in ostalimi društvi v kraju. Učenci se lahko vključijo v naslednje dejavnosti s področja kulture: pevski zbor, folklorna skupina, lutkovni krožek, likovni krožek, bralna značka. Prav tako pa obiščejo osrednjo in krajevno knjižnico.

V nadaljevanju sledi opis posameznih dejavnosti.

KULTURNE MINUTKE

Analiza stanja

S kulturnimi minutkami obeležimo praznike oziroma spominske dneve. Program za posamezne kulturne minutke pripravijo učenci skupaj z mentorji. V letnem delovnem načrtu opredelimo termin in nosilca dejavnosti, za vsako kulturno minutko dva učitelja. Na kulturni minutki so prisotni vsi učenci, na nekaterih tudi zunanji obiskovalci. V program vključujemo otroke vrtca. Kulturne minutke po mesecih:

- oktober: dan spomina na mrtve, dan reformacije
- november: dan generala Rudolfa Maistra,
- december: dan samostojnosti in enotnosti,
- februar: slovenski kulturni praznik,
- april: dan upora proti okupatorju, praznik dela,
- junij: dan državnosti.

Cilji

- Učenci se seznani s pomenom praznikov,
- učence učimo, da je v življenju posameznika potreba po kulturnem udejstvovanju pomembna,
- pri učencih želimo vzbuditi željo po nastopanju.

Usmeritve

Kulturne minutke bomo izvajali v enakem obsegu tudi prihodnje šolsko leto in še naprej. Prva dva zapisana cilja sta težje merljiva, saj sta daljnosežna. Tretji cilj bi lahko merili s številom nastopajočih učencev.

PEVSKI ZBOR

Analiza stanja

Na šoli deluje pevski zbor. Zbor sodeluje na šolskih prireditvah, revijah pevskih zborov.

Cilji

- Učenci spoznavajo in pojejo različne zvrsti pesmi,
- pri učencih usmerjamo nadarjenost na glasbenem področju,
- pri učencih želimo vzbuditi željo po nastopanju.

Usmeritve

Pri učencih želimo povečati zanimanje za sodelovanje v pevskem zboru. S poudarkom na kvalitetnem delu si želimo čim boljšo oceno glasbenih ocenjevalcev na revijah.

INTERESNE DEJAVNOSTI

Analiza stanja

Interesne dejavnosti s področja kulture so naslednje: gledališki krožek, lutkovni krožek in folklorna skupina. Gledališki in lutkovni krožek ter folklorna skupina se bodo predstavili na območnih srečanjih, ki jih organizira Javni sklad RS, območna izpostava Ormož.

Cilji

- Učence želimo usmeriti v okviru njihovih interesov in sposobnosti v ustrezne interesne dejavnosti in posledično razvijati njihove dispozicije.

Usmeritve

Z interesnimi dejavnostmi na področju kulture bomo nadaljevali. Vanje želimo vključiti čim več učencev.

Kulturne dejavnosti naše šole pomenijo kulturni utrip tudi za občino. Skrbimo za ohranjanje kulturne dediščine in navajamo učence k vrednotenju le te. Naš kraj je oddaljen od večjih kulturnih središč, zato je še toliko bolj pomembno, da z različnimi oblikami razvijamo kulturno življenje na šoli in v kraju. Naša želja je, da bi poglobili sodelovanje z društvi, ki razvijajo kulturne dejavnosti v kraju.

Naši cilji so ohranitev obstoječih kulturnih dejavnosti in seveda še razširiti kulturno delovanje na šoli z novimi dejavnostmi, predvsem s področja plesne dejavnosti.

Mnogi učenci so z vključevanjem v šolske kulturne dejavnosti pridobili prve tovrstne osnove, izkušnje in znanje, kar jim je bila dobra popotnica za kasnejše udejstvovanje na odrskih deskah in v drugih kulturnih okoljih. V tem duhu jih načrtujemo vzgajati še v prihodnje.

2.2 OSTALI IZVAJALCI IN PROJEKTI NA PODROČJU KULTURE

Kulturna društva

Na območju občine Sveti Tomaž je na področju kulture dejavno Kulturno društvo Fran Ksaver Meško ter Društvo upokojencev Sveti Tomaž.

Kulturno društvo Fran Ksaver Meško deluje od leta 1983 dalje. V okviru njega deluje dramska sekcija, ljudski pevci, literarna sekcija in folklor. Navedene sekcije

pripravljajo samostojne dogodke in nastopajo na različnih prireditvah v občini ter izven nje.

Društvo upokojencev Sveti Tomaž deluje od leta 1978 dalje. V okviru društva deluje folklorna skupina in pevski zbor, ki skupaj štejeta 30 članov. Sekciji nastopata na različnih prireditvah v občini in izven nje, pripravita pa tudi samostojni koncert.

3. RAZVOJNI CILJI NA PODROČJU KULTURE

3.1 RAZVOJNI CILJI ZA JAVNE ZAVODE IN JSKD OI ORMOŽ

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

- uveljavlja pozitiven odnos do kulture, branja in vseživljenjskega učenja, spodbuja prebivalce k učenju, organizira in izvaja izobraževanja za razvoj informacijske in digitalne pismenosti. Z razvojem domoznanske dejavnosti spodbuja zanimanje za lokalno okolje, skrb za ohranjanje vrednot lokalnega okolja, pripadnost lokalni skupnosti, njeni identiteti, ter ohranjanje gradiv s kulturno – zgodovinsko vrednostjo,
- uravnoteženo financiranje celotne knjižnične dejavnosti s strani vseh treh občin ustanoviteljic,
- vsakoletno standardom ustrezno financiranje nakupa knjižničnega gradiva za zbirke osrednje knjižnice kot tudi vseh treh krajevnih knjižnic, tako s strani občin ustanoviteljic kot Ministrstva za kulturo,
- knjižnične zbirke osrednje in krajevnih knjižnic sestavljajo ustrezna aktualna gradiva, tudi gradivo v knjigobežnicah je aktualno in novejša izdaja,
- vsakoletno izločanje neaktualnega in zastarelega gradiva,
- na podlagi demografskih študij prebivalstva območja se oblikujejo ustrezne knjižnične politike in razvijejo nove storitve za različne ciljne skupine uporabnikov,
- razvoj storitev na področju elektronske knjige, povečanje ponudbe in izposoje e-knjig,
- razvijanje vsebin programa zelene knjižnice z namenom ozaveščanja prebivalstva o naravovarstveni problematiki,
- sodelovanje z drugimi zavodi, društvi v lokalnem okolju in širše;
- z izvajanjem obstoječih projektov še naprej spodbuja osebno rast uporabnika s podporo raznih vrst učenja, pismenosti, kvalitetnega preživljanja prostega časa in socialne aktivnosti.

Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

Ormoška enota muzeja bo še naprej delovala na področju varovanja, ohranjanja, dokumentiranja, raziskovanja, hranjenja, predstavitve, ... kulturne dediščine na območju občine Ormož in Sveti Tomaž, na način:

- postavitev stalnih in občasnih razstav, dopolnitev in posodobitev že obstoječih stalnih z sodobno muzejsko predstavitvijo gradiva,
- promocija bogate kulturne dediščine ormoškega območja preko simpozijev, predavanj, vodstev, muzejskih publikacij...,
- organiziranje muzejskih delavnic za otroke, etnološkega in arheološkega raziskovalnega tabora,
- -postavitev stalnih tematskih razstav,
- nadaljnje sodelovanje z občinami ustanoviteljicami, turističnimi dejavniki, zavodi, šolami, društvi... na območju ormoških občin in nemoteno delovanje Enote Ormož,
- redno muzejsko delo,

- povečanje števila obiskovalcev.

Glasbena šola Ormož

- ohranitev delovanja Glasbene šole Ormož, orkestrov in ostalih skupin vsaj na takem nivoju, kot ga imajo sedaj,
- vključitev v glasbeno šolstvo večje število učencev, saj ukvarjanje z glasbo izredno pozitivno vpliva na razvoj osnovnošolskih otrok (doseganje boljših rezultatov pri jezikovnem pouku, branju in pismenosti ob ukvarjanju z glasbo, višji inteligentni količnik teh otrok, splošno je znano, da učinkuje glasba tudi preventivno na obnašanje otrok, saj ne zasledimo prestopnikov med mladimi, ki obiskujejo glasbene šole).

Glasbeno izobraževanje v harmoničnem ravnotežju vzgaja tako racionalno kakor čustveno, kar vodi v celostni razvoj mladega človeka. Poseben poudarek ima čustvena komponenta, saj je njen temeljni element smisel (življenja), ta pa je jedro človekove morale, ki je dandanes tako pogrešana vrednota.

Morda je glasba izgubila visok družbeni pomen, vendar je glasbena vzgoja za umetnost pridobila neznansko moralno moč. Kulturna izobrazba je človekova temeljna pravica.

Osnovna šola Sveti Tomaž in Vrtec pri OŠ Sveti Tomaž

- ohranitev in obogatitev obsega dejavnosti, ki nas kulturno bogatijo in veselijo,
- vlaganje truda, da bi kulturne prireditve, ki so namenjene širši javnosti, obiskalo čim več ljudi,
- vključevanje staršev kot sodelavce pri realizaciji posameznih dejavnosti,
- približevati otrokom kulturo, kot nekaj lepega in nujno potrebnega za zadovoljno in polno življenje.

Osnovna šola Stanka Vraza

- udejstvovanje na kar največ kulturnih prireditvah v okolju in tudi širše,
- sodelovanje z institucijami v okolju ter sodelovanje na prireditvah na državni ravni,
- kulturno ozaveščanje učencev z motnjami v duševnem razvoju.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – OI Ormož

- nudenje strokovne, organizacijske in administrativne pomoči kulturnim društvom, kulturnim skupinam oz. sekcijam in posameznikom,
- intenzivno in uspešno sodelovanje z vsemi tremi občinami, občino Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž ter s kulturnimi društvi in ljubiteljskimi skupinami, Gimnazijo Ormož, osnovnimi šolami in vrtcem na našem območju,
- svetovanje, spremljanje, organiziranje, posredovanje in tudi izvajanje ljubiteljske kulturne dejavnosti na območju vseh treh občin,
- nudenje pomoči pri izvedbi produkcije lokalnih projektov,
- spodbujanje različnih kulturnih dejavnosti v vrtcih, osnovnih šolah in Gimnaziji Ormož,

- obveščanje kulturnih skupin o javnih razpisih in pozivih ter nudenje pomoči pri prijavi,
- pravočasno posredovanje informacij glede prireditev, revij, srečanj in izobraževanj,
- načrtovanje, planiranje in izvedba kulturnih programov, ki omogočajo predstavitev in sodelovanje društev, skupin in posameznikov na preglednih revijah, srečanjih in tekmovanjih,
- izvedba kulturnih programov na nivoju
- spremljanje potreb po izobraževanju vodij skupin ali posameznikov,
- organiziranje delavnic/izobraževanj praktičnega značaja, po potrebi skupin ali posameznikov,
- oživiti likovno in literarno dejavnost.

3.2 RAZVOJNI CILJI ZA OSTALE IZVAJALCE IN PROJEKTE NA PODROČJU KULTURE

Kulturna društva

- trajno in nemoteno zagotavljanje podpore kulturnim programom,
- ohranjanje kulturne dediščine in prenos le te na mlajše generacije, sodelovanje z učenci iz osnovne šole,
- ohranjanje obsega financiranja kulturnih društev in ga ob ugodnih gospodarskih gibanjih povečati.

4. FINANCIRANJE KULTURE IN INVESTICIJE V JAVNO INFRASTRUKTURO NAMENJENO KULTURI

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo ustanovitelji oz. soustanovitelji. Javna sredstva se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta. Višino javnih sredstev se določi s proračunom občine.

Na podlagi sprejetega Pravilnika o sofinanciranju programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Sv. Tomaž (Ur. vestnik Občine Ormož, šte. 16/07) in letnega programa kulture, občina vsako leto objavi javni razpis za sofinanciranje kulturnih programov in na podlagi tega razdeli sredstva društvom, ki se na razpis pravočasno prijavijo in izpolnjujejo razpisne pogoje za pridobitev sredstev.

Investicije v javno infrastrukturo

V prihodnjem štiri letnem obdobju nameravamo vlagati sredstva v obnove spominskih obeležij, znamenj, spomenikov in sakralnih objektov na območju občine. Občina bo skrbela za redno investicijsko vzdrževanje in opremljanje obstoječih objektov, ki služijo kulturni dejavnosti.

5. USMERITVE, UKREPI IN KAZALCI/MERILA

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

- Učinkovito delovanje knjižnice ob zagotavljanju stabilnega financiranja obvezne javne službe s strani lokalnih in nacionalnih financerjev,
- knjižnična zbirka ustreza najnovejšim merilom aktualnosti in obsega,
- vzpostavitev in vzdrževanje sodobnega tehnološkega okolja, omogoča knjižnici izvajanje naprednih knjižničnih storitev,
- razvoj storitev na področju elektronske knjige, predvsem povečanje ponudbe teh in izposoje,
- ohranjanje obstoječega števila članstva,
- ohranjanje števila obiska zaradi izposoje gradiva z morebitnim povečanjem obiskovalcev raznih knjižničnih dogodkov,
- ohranjanje števila projektov z raznovrstnimi vsebinami s posebno pozornostjo na vsebinah vezanih na trajnostni razvoj, katerega je osrednji cilj ozaveščanje in prispevanje k kakovostnemu življenju za vse,
- ohranjanje števila in kvalitete prireditev za otroke,
- ohranjanje števila in kvalitete prireditev za odrasle,
- ohranjanje obsega promocijske dejavnosti v različnih medijih.

Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

- dobro sodelovanje z ustanovitelji ter nemoteno delovanje Enote Ormož,
- postavitev razstav,
- povečanje števila obiskovalcev.

Glasbena šola Ormož

- v skladu s kadrovskimi in prostorskimi zmožnostmi bi želeli razširitev ponudbe izobraževalnih programov,
- sodelovanje s šolo in vrtcem v našem šolskem okolišu in drugimi glasbenimi šolami v Sloveniji.

Osnovna šola Sv. Tomaž in vrtec

- ohranitev in širitev svoje dejavnosti in aktivno sodelovanje na področju oblikovanja in bogatenja kulturnega programa naše občine,
- iskanje novih pristopov in idej pri oblikovanju kulturnih programov,
- ohranjanje, širjenje in bogatenje sodelovanja z institucijami v občini,
- kazalci uspešnosti so osvojene nagrade, priznanja in pozitivni odzivi občinstva.

Osnovna šola Stanka Vraza Ormož

- vključevati vse ali vsaj večino učencev v kulturne dejavnosti,
- glede na število prireditev razširiti kulturno udejstvovanje,
- širiti sodelovanje z institucijami v okolju,
- iskati nove poti, možnosti oz. načine, kako učencem z motnjami v duševnem razvoju približati kulturo,
- ozaveščanje učencev z motnjami v duševnem razvoju o kulturi.

OI JSKD Ormož

- nadaljevanje tradicije razvoja ljubiteljske kulturne dejavnosti,
- prizadevanje za ohranitev doseženega nivoja preglednih srečanj in za obuditev likovne in literarne dejavnosti,
- nadaljevanje tradicije promocije ljubiteljske likovne dejavnosti ter izobraževanje likovnikov amaterjev,
- vključitev mladih v ljubiteljsko kulturno dejavnost,
- cilj likovno-literarne kolonije je predvsem obuditev dejavnosti, ki na našem območju slabo delujejo in promocija ljubiteljske kulture, posebej med mladimi ter samo vključevanje mlajših generacij v ljubiteljsko delovanje in potencialno včlanjevanje v društva, ki delujejo na našem območju pa tudi, da se mladim perspektivnim likovnim in literarnim ustvarjalcem omogoči predstavitev v javnosti.

Društva, ki deluje na področju kulture

- s trajnim in nemotenim financiranjem kulturnih društev ohranjati dosežen nivo in stremeti k izboljšavam;
- vključitev več mladih v ljubiteljsko dejavnost,
- širiti sodelovanje z institucijami v domačem in širšem okolju.

Sveti Tomaž, 20.02. 2024
Številka: 007-0004/2024

